

**Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz
Przeciwdziałania Narkomanii
w mieście Świdwin na 2011 rok**

Wstęp

Podstawą opracowania niniejszego programu jest ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 roku, Nr 70, poz. 473 ze zm.), ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005 roku, Nr 179, poz. 1485 ze zm.) oraz ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 roku, nr 142, poz. 1591 ze zm.).

Program zawiera zadania dotyczące prowadzonej profilaktyki oraz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

**DIAGNOZA ZJAWISKA PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z NADUŻYWANIEM
ALKOHOLU I SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH**

Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych w Świdwinie została opracowana przez Studio Diagnozy i Profilaktyki w Warszawie na zlecenie Wydziału Oświaty, Zdrowia, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Świdwin. Na podstawie jej wyników zaplanowano przyszłoroczne zadania i działania niniejszego programu.

Badaniami objęto 100 dorosłych, przypadkowych respondentów, mieszkańców miasta, ponadto 246 uczniów trzech szkół podstawowych (82 uczniów), gimnazjum (90 uczniów) oraz Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych i Zespołu Szkół Rolniczych (74 uczniów).

Celem badań była analiza następujących problemów:

- spożywanie alkoholu, uzależnienie od alkoholu, działania władz w tym zakresie,
- dostępność narkotyków w środowisku lokalnym,
- używanie przez młodych ludzi substancji psychoaktywnych, w tym picia alkoholu, palenia papierosów oraz zażywania narkotyków,
- sprzedaż alkoholu i wyrobów tytoniowych osobom nieletnim,
- sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym, spożywanie alkoholu w miejscu jego sprzedaży,
- awantury i zakłócanie porządku publicznego spowodowane przez osoby spożywające alkohol.

Wyniki przeprowadzonej diagnozy przedstawiają się następująco:

Dorośli respondenci szeregując problemy społeczne jako największy wymieniają bezrobocie, dalej zubożenie społeczeństwa, na 3 miejscu alkoholizm, narkomanie szeregują na 7 pozycji, za nią problemy mieszkaniowe i zanieczyszczenia środowiska. Wysoka pozycja zjawiska alkoholizmu jednoznacznie wskazuje priorytetowy kierunek działań, jaki powinien być realizowany przez samorząd.

Badania ujawniły, że sporym problemem jest agresywne zachowanie po spożyciu alkoholu w życiu publicznym - bójki, awantury, pobicia, wulgaryzmy. Najwięcej takich zdarzeń dotyczy młodzieży zachowującej się niestosownie, będącej pod wpływem alkoholu. Ponadto ujawniono niski poziom wiedzy o działaniach władz lokalnych w sferze prowadzonej profilaktyki uzależnień.

Diagnoza wskazuje, że wśród dorosłych respondentów wiedza dotycząca możliwości zdobycia substancji psychoaktywnych i prób ich użycia jest większa w populacji mężczyzn aniżeli kobiet.

Badanie wśród dzieci i młodzieży miało na celu analizę zjawiska rozpowszechnienia palenia papierosów, picia alkoholu i zażywania narkotyków, a także okoliczności towarzyszących tym zachowaniom. Z badań wynika, iż alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną używką w środowisku młodych ludzi. Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po różne rodzaje substancji (papierosy, alkohol, narkotyki). Najczęściej młodzi ludzie sięgają po alkohol i narkotyki w czasie wakacji oraz podczas spotkań towarzyskich (urodziny, wizyty w pubie, dyskotece). Obniża się także wiek osób po raz pierwszy sięgających po używki. Młodzież gimnazjalna i ponadgimnazjalna dostępność do alkoholu i narkotyków uważa za bardzo łatwą, problem w dostępności wykazują jedynie dzieci ze szkół podstawowych. Niepokojący wydaje się być również odsetek rodziców, którzy nie zorientowali się kiedy ich dzieci wróciły do domu będąc po spożyciu alkoholu (gimnazjum – 69,1%), w szkołach pozostałych odsetek ten waha się w przedziale (35-38%), a także po zażyciu substancji narkotycznej (100% szkoły podstawowe, 84,6% gimnazjum, 77,8% szkoły ponadgimnazjalne). Należy też zwrócić uwagę na 63,2% dziewcząt gimnazjalnych, które zadeklarowały sięgnięcie po narkotyki.

ZASOBY RZECZOWE

Miasto realizuje zadania z zakresu profilaktyki uzależnień przy współpracy m.in. z:

- placówkami leczenia odwykowego – Poradnia Uzależnień w Świdwinie, Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia,
- organizacjami pozarządowymi w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdwinie,
- Komendą Powiatową Policji w Świdwinie,
- placówkami oświatowymi,
- certyfikowanymi specjalistami z dziedziny terapii uzależniania,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Świdwinie,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Świdwinie,
- Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Świdwinie.

GRUPA DOCELOWA TREŚCI PROGRAMOWYCH

Adresatami programu są w szczególności:

1. konsumenci alkoholu i środków psychoaktywnych,
2. osoby pijące ryzykownie i szkodliwie, w tym uzależnieni od alkoholu i narkotyków,
3. rodziny osób z problemem alkoholowym i narkomanii,
4. młodzież szkolna (uczniowie szkół podstawowych, gimnazjum oraz szkół ponadgimnazjalnych).

CELE PROGRAMU

I. Cele strategiczne:

1. Profilaktyka uzależnień od alkoholu i środków psychoaktywnych.
2. Pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom.

II. Cele szczegółowe:

1. Prowadzenie edukacji i podnoszenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń związanych z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków.
2. Promowanie zdrowego i „trzeźwego” stylu życia, motywowanie do aktywnego, atrakcyjnego i zarazem wolnego od zachowań ryzykownych spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i dorosłych.
3. Zmniejszenie ilości spożywanego alkoholu oraz sięgania po narkotyki przez młodzież i dorosłych.
4. Zapobieganie rozwojowi uzależnienia od alkoholu i narkomanii.
5. Rehabilitacja zaburzeń życia rodzinnego na skutek uzależnienia od alkoholu i narkotyków członka/-ów rodziny.
6. Umożliwienie osobom z problemem alkoholowym i narkomanii oraz ich rodzinom korzystania z oferty profesjonalnych działań pomocowych.
7. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

ZADANIA DO REALIZACJI

Zadania nałożone na Miasto realizowane będą poprzez:

I. Prowadzenie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, w tym:

- 1) przyjmowanie zgłoszeń i prowadzenie postępowań w sprawie o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- 2) prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia oraz udzielanie pomocy osobom z problemem alkoholowym i narkomanii,
- 3) monitorowanie procesu leczenia odwykowego,
- 4) kierowanie osób z problemem alkoholowym na badania do biegłego celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia,
- 5) kierowanie do sądu wniosków o orzeczenie w sprawie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego,
- 6) finansowanie pobytu osób uzależnionych na badaniach okresowych i terapii podtrzymującej.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, w tym:

- 1) organizowanie wypoczynku letniego z elementami profilaktyki i socjoterapii dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
- 2) wdrażanie programów korygujących dla dzieci i młodzieży przejawiającej zachowania agresywne i społecznie nieakceptowane,
- 3) udzielanie porad w zakresie problemów uzależnień poprzez kontynuację działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób z rodzin z problemem uzależnienia,
- 4) prowadzenie programów edukacyjnych i korekcyjnych dla rodziców borykających się z problemami wychowawczymi wobec dzieci tzw. „Szkoła dla Rodziców”.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w tym:

- 1) realizowanie dla dzieci, młodzieży i rodziców programów z zakresu profilaktyki uzależnień, promocji zdrowia i bezpieczeństwa,
- 2) stwarzanie warunków do aktywnego spędzania czasu wolnego przez dzieci z miejskich szkół podstawowych i gimnazjum poprzez dofinansowywanie zajęć sportowo-rekreacyjnych, zajęć z gimnastyki kompensacyjno-korekcyjnej oraz zakup biletów do Parku Wodnego „Relax”,
- 3) szkolenie przedstawicieli grup zawodowych stykających się w środowisku z problemem alkoholowym i narkomanii w rodzinie (osoby prowadzące program terapeutyczny dla ofiar i sprawców przemocy, nauczyciele, policjanci, kuratorzy, pracownicy socjalni, pedagodzy szkolni, członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy, pracownicy obsługujący MKRPA),
- 4) udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dot. profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii,
- 5) upowszechnienie wiedzy na temat problemów narkotykowych i alkoholowych, prowadzenie profilaktycznej edukacji publicznej, współpraca z mediami, zakup i dystrybucja materiałów informacyjnych i edukacyjnych,
- 6) organizacja działań promujących wartościowy styl życia (konkursy plastyczne, literackie, wiedzowe, przedstawienia teatralne, zajęcia pozaszkolne),
- 7) kontynuacja działalności placówki wsparcia dziennego „Chatka Puchatka”, poprzez finansowanie kosztów eksploatacji placówki, remontu i wyposażenia oraz dotowanie działalności merytorycznej.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii, w tym:

- 1) wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji oraz organizacji pozarządowych prowadzących działalność dotyczącą profilaktyki uzależnień oraz udzielających wsparcia psychospołecznego osobom uzależnionym i ich rodzinom,
- 2) współpraca z Policją, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz stowarzyszeniami działającymi na terenie miasta, w zakresie prowadzenia działań profilaktyki uzależnień,
- 3) stwarzanie materialnych i organizacyjnych warunków do prowadzenia działalności przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (prenumerata czasopism, zakup materiałów biurowych, wynagrodzenie pracownika obsługującego MKRPA),
- 4) udzielanie pomocy Wojewódzkiemu Ośrodkowi Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie zajmującemu się terapią i rehabilitacją osób uzależnionych poprzez finansowanie działalności Poradni Uzależnień w Świdwinie,
- 5) członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdwinie przysługuje za udział w posiedzeniach plenarnych oraz składach orzekających i kontrolujących, wynagrodzenie w wysokości 3-krotnej diety obowiązującej dla pracowników przy podróżach służbowych, określonej w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej wydawanym na podstawie art. 77⁵ Kodeksu pracy.

V. Przeciwdziałanie naruszeniom przepisów prawnych w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych, w tym:

- 1) prowadzenie działań informacyjnych oraz szkoleń dla podmiotów handlujących napojami alkoholowymi,
- 2) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów

alkoholowych, a w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim i osobom nietrzeźwym,

- 3) podejmowanie działań pokontrolnych, a w razie konieczności również interwencyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
- 4) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Miasta Świdwin w sprawie ustalenia limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu, jak i poza miejscem sprzedaży, oraz zasad usytuowania na terenie Miasta Świdwin miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Uzasadnienie :

Art 4¹ ust 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz. U. z 2007 roku, Nr 70, poz. 473 ze zm.) stanowi, że realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego przez radę gminy.

Art. 10 ust. 2 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 roku, Nr 179, poz. 1485 ze zm.) stanowi, że realizacja zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii prowadzona jest w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, uchwalanego przez radę gminy.

BURMISTRZ MIASTA

mgr Jan Owsiak